Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

452

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de door Nederland gedoneerde scanner op de grens tussen Gaza en Israël* (ingezonden 1 oktober 2015).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 30 oktober 2015)

Vraag 1
Klopt het dat de primaire doelstelling van de containerscanner die Nederland in 2013 aan de Palestijnse Autoriteit heeft gedoneerd, het bevorderen van de Gazaanse export is, vooral naar de Westelijke Jordaanoever?

Antwoord 1
Ja. Handelsverkeer tussen Gaza en de Westelijke Jordaanoever en export naar de regio is noodzakelijk voor economische groei. De scanner is tevens noodzakelijk voor de import van goederen. Israël heeft verschillende malen pogingen tot smokkel van gevaarlijke goederen bij import verhinderd. Import is noodzakelijk voor de wederopbouw, maar ook voor bedrijven die bepaalde grondstoffen nodig hebben om te kunnen produceren en exporteren.

Vraag 2 en 3
Herinnert u zich de mededeling van uw ministerie dat sinds het plaatsen van de eerste scanner in 2012 het aantal vrachtwagens dat per dag vanuit Gaza de grens over gaat, is gestegen van circa 200 naar nu al 530?[1]
Is het genoemde cijfer 530 juist? Zo ja, hoe valt dit cijfer te rijmen met de bevinding van het tv-programma Zembla dat per dag gemiddeld slechts vier à vijf vrachtwagens uit Gaza de grens met Israël passeren?[2] Zo nee, wat zijn dan de juiste cijfers van het aantal vrachtwagens uit Gaza dat per maand via de scanner de grens met Israël heeft gepasseerd sinds de inwerkingtreding van de scanner tot heden?

[1] Nieuwe scanner gaat export uit Gaza bevorderen, 15 juli 2015, https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-buitenlandse-zaken/nieuws/2015/07/15/nieuwe-scanner-gaat-export-uit-gaza-bevorderen
[2] Gevangen in Gaza, 9 september 2015, http://zembla.vara.nl/seizoenen/2015/afleveringen/09-09-2015

ah-tk-20152016-452
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

Antwoord 2 en 3
De scanner wordt gebruikt voor import en export. De genoemde 530 vrachtwagens betreffen de gehele export uit Gaza in de eerste 6 maanden van dit jaar. Het foutieve bericht is inmiddels aangepast. In heel 2014 was de export 228 vrachtwagens. Volgens de Israëlische NGO Gisha is de export gestegen van 13,5 vrachtwagens per maand in de periode 2007-september 2013 naar 86,8 per maand in de periode november 2014 tot augustus 2015. USAID, op basis van eigen waarneming, stelt dat de gemiddelde export in de periode november 2014-juli 2015 108 vrachtwagens per maand was.

Vraag 4
Hoeveel procent is de actuele export vanuit Gaza van het exportvolume vanuit Gaza vlak voordat Israël in 2007 een blokkade aan Gaza ging opleggen?

Antwoord 4
De export per maand bedroeg in juni ongeveer 7% van de export in de periode voor 2007. Zoals gezegd in het plenair debat over de situatie in Gaza (20 mei jl.) is het totale volume van de export nog veel te laag om de economie van Gaza te doen groeien. Desalniettemin is er sprake van een duidelijke koerswijziging: voor het eerst sinds 2007 is export naar Israel en Westelijke Jordaanoever toegestaan waarvoor de Nederlandse scanner essentieel was. Internationaal wordt dit ook erkend, zoals tijdens de afgelopen Ad Hoc Liaison Committee (AHLC), het donor-coördinatie platform voor de Palestijnse Gebieden. Nederland pleit consequent voor verdere verruiming van de handelsmogelijkheden, samen met internationale partners. In de slotverklaring van de AHLC en de conclusies van het Kwartet opgeroepen tot verdere versoepeling, ondanks de geboekte vooruitgang.

Vraag 5, 6 en 7
Wat is de maximale exportcapaciteit van de scanner, c.q. het maximale aantal vrachtwagens uit Gaza dat per dag of per maand via de scanner gecontroleerd zou kunnen worden?
Indien de maximale exportcapaciteit van de scanner verre van bereikt zou zijn, op welke gronden heeft het kabinet dan besloten om een tweede scanner te doneren, zoals u tijdens uw recente bezoek aan Israël en Palestina heeft aangekondigd te willen doen?[3]
Hoe verklaart u dat de exportcapaciteit van de scanner op dit moment niet volledig benut wordt? Hoe gaat u bevorderen dat de exportcapaciteit beter wordt gebruikt?

Antwoord 5, 6 en 7
De maximale capaciteit wordt mede bepaald door de openingstijden van de grensovergangen. Met de huidige processen en werktijden kan de scanner 130–140 vrachtwagens in een periode van 8 uur scannen. De scanner wordt gebruikt voor het scannen van een deel van de import en van alle export. Niet alle vrachtwagens die door Kerem Shalom / Karm Abu Salem gaan, worden gescand. Scannen vindt plaats op basis van een risicoanalyse.
Ter illustratie, het aantal vrachtwagens dat gemiddeld per dag in augustus Gaza in ging, was 648. Maar er zijn ook dagen dat er meer vrachtwagens Gaza in gaan. Israël en de Palestijnse Autoriteit gevraagd om een tweede scanner, omdat de maximale capaciteit van de overgang met de huidige openingstijden nagenoeg bereikt is.
Nederland blijft samen met internationale partners inzetten op verdere verruiming van export mogelijkheden, het toestaan van de export van meer producten uit Gaza, het toestaan van het gebruik van containers en in het algemeen de handel voorspelbaarder te maken.

[3] Nieuwe scanner gaat export uit Gaza bevorderen, 15 juli 2015, https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-buitenlandse-zaken/nieuws/2015/07/15/nieuwe-scanner-gaat-export-uit-gaza-bevorderen